

Japonų-Kinų konfliktas

Mandžiurijos įvykiai jau daugiau viso mėnesio bėgyje traukte - traukia bemaž viso skaitančio pasaulio akis savęs linkui. Naujo karo šmėkla jei nesuvelnijo kitų šių dienų aštrių tarptautinio mąstymo klasių, tai bent tam momentui "užbėgo jiems už akių", reikalaujama galimai greitesnio japonų - kinų santykių suregulavimo.

Viešojo pasaulio opinija yra daugiau linkusi reikšti pasipiktinimo dėl japonų žygio ir dažnai pareiškia užuojautos kinams. Kiek tame turima pamato šiuo laiku sunku pasakyti. Laikui bėgant šis konfliktas bus nuodugnai išstudijuotas ir tada paaiškės Mandžiurijos įvykių priežastys bei susikivirčiusių valstybių atsakomumas. Dabar gi pasaulis pastatytas prieš gresiantį karo pavojų ir dedama visų pastangų jam išvengti.

Reikia pripažinti, kad abidvi pusės jau daug kartų parodė norą likviduoti gerojusį konfliktą, bet per daugelį metų įsivyravęs japonų - kinų santykiuose antagonizmas pačių žmonių tarpe neutralizuoja vyriausybės pastangas prieš susitarimą. Iš šalies žiūrint gaunasi įspūdis, kad kinai, o ypač japonai, Ženevoje Tautų Sąjungos Tarybai padarytu pasidėjimų nepildo ir veidmainiauja, Japonijos, nesuderinti su diplomatiniais pareiškimais, žygiai Mandžiurijoje netgi išaukia reakcijos iš pačios Tautų Sąjungos Tarybos pusės, kuri pradedama jaustis japonų ignoruojama. Taip kad prasidėjęs tarp japonų ir kinų ginčas vis daugiau komplikuojasi ir grąsia ir viršti konfliktu tarp Japonijos ir Tautų Sąjungos.

Jei Tautų Sąjunga nepavyktų išvengti karo, tai Toluimose Azijos Rytuose užsiliepsnavęs gaisras neišvengiamai persimestų kur kitur ir įtrauktų pasaulį į naują nelaimę, kurios pasekmę negalima nei įsivaizduoti. Iš kitos pusės, jei Tautų Sąjunga priverstų japonus evakuoti Mandžiuriją ir tokiu būdu likviduoti kalbamąjį konfliktą, tai toks sutaukinimas tebebūtų tik priežastis, galinti patarnauti didesnės neapikantos ir antagonizmo išugdymui.

Idomu pasizymėti, kad kaikiurie laikraščiai (pav. belgų - "Pays Libre") net pranašauja, kad šis konfliktas Tautų Sąjungos pastangomis negali būti likviduotas, ir viskas priklausys nuo vieno japonų veikimo bei gerų ar blogų norų... Pati netilmoji ateitis parodys kiek tame pranašavime buvo pamato.

Iki šiam laikui, bent, niekas nedrįsta padaryti galutinio sprendimo ir apkaltinti vieną iš susiemeusių valstybių, nes "teisinio pamato" savo pasielgimams kiek-

viena iš jų turi pakankamai, o be to abidvi veikia savo didžiausius interesus gindamos. Japonai po 1905 metų karo su rusais skaito, kad jie "padovanojo" kinams visą Mandžiuriją ir laiko bėgyje apgyvendino tame krašte virš 200.000 savo piliečių bei įdėjo virš 2 milijardų iėnų kapitalo į Mandžiurijos įmones ir ypač daug pasidarbavo praveddami tenai naujus geležinkelius. Pagaliau, japonai, neturėdami kitos vietos, visada žiūrėjo į Mandžiuriją kaip į savo emigracijai tinkamą kraštą. Kinai matydami Mandžiuriją vis labiau ir labiau patenkant japonų į takon ir finansinę priklausomybę visaip stengėsi kenkti jiems, organizuodami plėšimus, ardydami japonų pravežtų geležinkelių inventorių bei ištisomis bandomis užpuoldami traukinius, nežiūrint Kinijos vyriausybės garantijos turtams apsaugoti. Japonai buvo kelis kartus prašę suvaldyti kinų banditizmą Mandžiurijos teritorijoje ir perspėjo, kad patys griebsis reikalingų priemonių savo turtams ir savo piliečių gyvybėms apsaugoti, jeigu Kinijos valdžia nesugebės įvesti tvarkos krašte.

Gegužės mėnesį 1928 metų, kada kinų nacionalistų kariuomenė suorganizavo savo garsųjį žygį į Pekiną, japonai "apsaugodami savo koncesijas Santungo" užėmė strateginį punktą Tziman-Fū. Kinų protestai neprivedė prie evakuacijos tos teritorijos iki šiam laikui. Japonai laiko tenai savo kariuomenę "gelžkelio linijai iš Tziman-Fū į Tzin-Tao apsaugoti". Kinams beprasilingo paskelbti ekonominį bojkotą japonų išdirbinimams. Pabaigoje 1929 metų kiniečiai padarė užpuolimą ant Japonijos emisaro kapitono Nakamūra, lankiusio Mandžiuriją kartu su aukštais Kinijos valdininkais. Kinai atsakė ištirti reikalą ir nubausti kaltininkus. Visų šitų ir daugelio kitų smulkesnių konfliktų akyvaizdoje Japonijos ir Kinijos gyventojų tarpusavyje santykiai negalėjo būti tolerantiški, nekaltant jau apie draugingumą. Japonijos senesnieji karininkai, dalyvavę 1905 metais kare su rusais Mandžiurijos laukuose stengėsi įskiepyti jauniesiems karininkams kartai įsitikinimą, kad Kinija yra gavusi Mandžiurijos teritoriją vien iš japonų "malonės" ir kad Mandžiurija turi būti aneksuota, kadangi kinai, nedėkingi banditai ir plešikai, kenkia Japonijos interesams tame krašte. Ir štai, prieš keletą savaičių, pati kariuomenė be parėdymo iš centro (kaip tvirtina japonai Ženevoje) pradėjo agresyvius žygius Mandžiurijoje. O japonų vyriausybė, būdama pastatyta prieš įvykius faktą, nenori praleisti progos ir reikalauja iš Kinijos tvirtų garantijų japonų gyvybei ir turtams užtikrinti visoje Kinijos teritorijoje. Bet iš kitos pusės vilkina reikalą ir stengiasi įkalbėti Mandžiurijos

LAIŠKAS MOTINAI

S. E.

Ar gyva tu, motušė mano?
Aš gyvas dar. O sveika, būk sveika!
Tegu aplicia lūšnelė tavo seną
Šviesa neapsakoma vakaro laiko.
Man rašo, kad tu nerimsti, liūdi
Ir rūpinies per daug apie mane,
Kad dažnai išėjus ant vieškelio būdi
Senovės skurdžiam apdare.
Ir tam melsvam vakariniam rūke
Nuolat matai tą pat, tą vieną —
Kad man smuklėj kažkas įdūkęs
Širdin suvarė peilio plieną.
Ne, miela, ne! Nesisieloki!
Tai tik sunkusis svaigulys,
Ašai juk latras dar ne tokis,
Kad be tavęs užmekčiau mėlynas akis!
Tebesu a štas pat ir nekitoniškas
Ir vien svajojų apie tai,
Kaip smaigiant ilgesiu velnioniškam,
Tavon lūšnon sugrįžt greitai.
Ir grįšiu aš, kai lapai sveiksis,
Pavasaris baltajam sode bus.
Tik tu mane rytais nežadink ankstybiaisiais,
Kaip prieš aštuonerius metus.
Nekelk, nežadink to, kas atsvajota.
Ir neprimink ko nēr, kas neįvyko.
Per daug anksti kentėt sielotis
Jaunam gyvenime man teko.
Ir melstis mane nemokyk. Nereikia.
I seną grįžt nebėra tako.
Tu viena man paguoda teiki,
Tu viena — šviesa neapsakoma.
Tad užmiršk savo liūdesį
Ir nesirūpink taip apie mane.
Nesizvalgyk ant vieškelio išbludusi,
Senovės skurdžiam apdare.

Vertė: P. Valys.

VIETOS ŽINIOS

D-JOS "LIETUVA" PENKIŲ METŲ SUKAKTUVIŲ ŠVENTĖS IŠPŪDŽIAI

Kaip jau žinoma D-ja "Lietuva" savo sukaktuves minėjo suruošdama didžiulį popietį. Išpūdis to popiečio labai geras. Svečių atsilankė apie 400, kurių tarpe matėsi Lietuvos Pasiuntinybės ir Konsulato aukštieji valdininkai Svečiai buvo linksmi nusiuteikę.

Pradedant programą D-jos pirmininkas p. Ozinskas pasakė trumpą kalbą, nušveidamas D-jos praeitį. Po to suvaidinta trijų vaikų drama "Nastutė". Dėka artistinės pajėgos, neskaitant mažų trūkumų, suvaidinta gana gerai. Artistai buvo palaidėti karštais aplodismentais.

P. J. Zelonio meniškai vedamas choras sudainavo tris dainėles, po kurių svečiai nenustojami plojimu privertė chorą dar padainuoti.

Sporto buvo tik pora numerių, nors tai mažai, tačiau dave malonaus išpūdžio, nes tai dar retenybė lietuviškuose rengimuose. Linkėtina sportininkams tankiau pasirodyti.

Po vaidinimų tesėsi šokiai, kuriuos pradėjo Generolas Daukantas.

II valandą nakties svečiai po malonaus pasilinksminio skirstėsi namo.

Reporteris S. M.

PARENGIMAI

Teko patirti, kad D-jos "Lietuva" Sporto Sekcija šių metų lapkričio mėn. 15 d. Gatvėje Sargentos Ponce, Isla Maciel, žada suruošti įdomų piknyką, paivaiznant sporto numeriais.

PAŠALINIS PRANEŠIMAS

Kepykla "Viktoria" kepa geriausių miltų juodą ruginę ir baltą kvietinę duona. Priima įvairiausių užsakymus, nuo didžiausių tortų iki smulkiųjų išdirbinių. Taipgi atlieka užsakymus vestuvėms, popiečiams, baliams ir kitokiems rengimams. Atsizymi pavyzdinda švara ir moderniais įrengimais. Prašoma Gerb. klientus isitikrinti, o valgydami kepyklos "Victoria" duoną būsit sveiki, stiprūs ir visukuom patenkinti.

Kepyklos savininkas.

F. Vaitkevičius.

KONTRABANDINIŲ GINKLŲ SANDĖLIS

Čikaga, 3. Detektyvams pasisekė surasti viename ginklų fabrike didelį kontrabandinių ginklų sandėlį. Tame sandėlyje rasta: 24 revolveriai, greit šaunamieji pistoletai, visokio didumo bombų ir mašinių falsifikavimų sidabrinų pinigų.

mandarinams paskelbti savo krašto nepriklausomybę po Japonijos protektoratu... kas būtų tolygus aneksijai, turint omenyje tenyškias gyvenimo sąlygas. Nors Tautų Sąjungos Taryba pareikalavo iš Japonijos, Mandžiuriją evakuoti prieš pradedant bet kokias derybas su Kiniais, ar su Tautų Sąjunga. Bet paskutinėmis telegramo žiniomis Japonija vieton evakuoti — koncertuoja karo pajėgas į Mandžiuriją, o Sovietų Rusiją į Mandžiurijos pasienį.

Padėtis tuo pačiu lieka labai opi ir santykiai itempti.

A. V.—kas.

Dar neišsipagiriojo

Kunigai, Bumša ir Janilionis primeta, kad d-jos "berneliai" turi pertrumpą atmintį ir neatsimena popiežiaus Benedikto XV nuopelnų, kuris neva prikėlė Lietuvą iš grabo. Bet nejaugi kunigų atmintis nusilpnėjo nuo vakaruškų ir nepamena tuos skaumus, padarytus Pijaus XI visai lietuvių tautai? Argi nepatvirtino Želigovskio smurtą ir Vilniaus krašto prijungimą prie Lenkijos? Nagi, nunciijo Bartoloni išvijimą iš Lietuvos, kuris varė priešvalstybinį darbą, kūrystamas kunig-

gas varyti propagandą liaudies tarpe, kad greičiau "susiprastų" ir greičiau pulstų į Lenkijos baltojo erelio glėbį. Gal iš po vakaruškų prasiblaivins ir Dvasia Šventoji apšvies jų sudrumstą protą ir atsiminstas Lietuvai padarytas skriaudas.

AR TSITSIKARAS JAU JAPONŲ RANKOSE?

Ryga, 3. — Gauta iš Charbino žinia, kad Japonų kariuomenės vadovybė Mandžiurijoje, pasiuntė į Tsitsikarą du savo karininkus, pranešti kinų kariuomenės vadovybei, jog japonai pasirengę okupuoti šį miestą.

SUVIENYTŲ AMERIKOS VALSTIJŲ DEFICITAS

Vašingtonas, 3. Valstybinis deficitas šių metų pirmųjų keturių mėnesių siekia 661.120.350 dolerių.

PASIRŪPINKIT

iš anksto pasiūsti savo pinigines dovanas saviškiams

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENTĖMS

kad vėliau nereikėtų mokėti bereikalingų telegrafo išlaidų.

ŽIEMA BUS LABAI ŽIAURI

Europoje, kur krizis daug sunkesnis, negu čia.

SUSĖLPKIT, NORŠ IR MAŽAI,

siųsdami savo perlaidas ekonomiškų būdu per

Lietuvių Skyrių

BANCO HOLANDES

DE LA AMERICA DEL SUD

Bartolmė Mitre 234, esq. 25 de Mayo Buenos Aires

TAUPOMOJOJ KASOJ mokame 5 % prirašant juos kas trys mėnesiai, su teise atsiminti pinigus kartu su nuosimčiais kiekvienų laiku be ankstyvesnio pranešimo.

PARDUODAMA LAIVAKORTĖS geriausiais laivais ir pigiau visokios konkurencijos.

Bankas atidarytas nuo 8 val. 30 min. ryto iki 7 val. vakaro.

Žvalgai

Buvo penkta valanda, kai išsuntė du žvalgas.

Rytas buvo medžių viršūnėse, ant namų stogų ir ant tvorų stulpų; rasota ir drėgna saulė dar buvo žemai ir žėrėjo, tarytum, armotų ugnis vamzdžio gale.

Žvalgai buvo raiti ir šuoliais jojo į kaimą. Prijoje mišką, arklius paleido žingine, nusiėmė šautuvus nuo pečių ir paėmė į rankas tik šaut.

Miškas klausė arklių kanopų bildėjimo, paukščiai čiulbėjo, nubudimas žydėjo bruknių stiebelius, mirgėjo šautuvų tūtos ir žaboklėsė.

Linguojanči arklių eisena ir ne perseniai pasirodė rytas nusilpnino raitelių šanarius, vienas jų tarė:

— Kazin, kad mes sustotume šičia miške pusvalandžiui?

— Galime, — pritarė antras.

Jie sustabdė arklius, greit nušoko nuo balnų, nuvedė gyvulius į mišką ir pririšo juos už pavardžių prie medžių.

Tada jie raivėsi ir saldžiai ryto

ore žiovavo, rado žolę bičių, lauzė žalias šakutes ir vienas jų blevizgojo:

— Velniskai puikū!

Jie atsitolino nuo arklių ir vėl išėjo į vieškelį laukan, tolokai nuo tos vietos, kur jie nušoko nuo balnų.

Peršokė vieškelio griovelį, jie pamatė lavoną, kuris gulėjo kniūbščias vidury kelio. Knibūščias lavonas atrodė jiems nuostabus, sukėlė jiems smalsumą ir sulaukė čia juos.

— Nekleiva, nė grūiti nemoka, dar nosį prieš mirdamas nusidaužiai! — koliojo juokdamasis vienas jų ir bato galu palietė lavono nugarą. Lavonas buvo lengvas, lyg šakalys, ir lengvai pasivertė. Galva jo buvo perversa kulkos, įėjusios pro pakausį. Sutaršytuose plaukuose buvo pilna kraujo; dalis išiškusių smegenų padriko kelio dulkėse, jos buvo jau sudžiuvusios ir rodė pasagų žymes.

Vienas jų nusiėmė šautuvą ir ėmė durtuvu žarstyti lavono smegenis. Jos laikėsi ant durtuvo ir ėjo iš kaukolės, lyg kamštis iš butelio. Tik staiga jam kilo šiurpi mintis: juk ir jis pats turi to-

kias pat smegenis galvoj, kas žino, netrukus gal ir jos gulės taip pat kur nors purvyne ar kokiam klane priešui pasidžiaugti, pasuk jį pervažiuos patrankos ratu visai nekreipdami į jį dėmesio.

Kai tuščias lavono kiaušias žiūrėjo į juos lyg išdūrta akis, ir kai prie jų kojų susidarė visa smegenų krūva, vienas jų tarė:

— Jos taip pat galvojo ir svajojo kada nors.

— Ir mylėjo ir neapkentė, — pridūrė kitas.

Buvo tai komiška ir šiek tiek šiurpulinga. Jie stovėjo ir toliau, nebekasinėdami, atrėmė smakrus į šaltas šautuvų buozes. Jiems pradėjo kažkas lyg ir keistis pintis, maišytis, irti, minkštėti. Jiems pabudo neaiškūs buvusio žmogaus atsiminimas, kuris nebuvo toks žvėriškai žiaurus ir be gailėsio; kuriam šlykštus buvo kraujas ir žmonių žudymas.

Du ledo gabalai pajuto ten, prie kojų paminto priešo lavono, pirmuosius saulės spindulius, kurie švaistėsi tarytum ugningsos vylėčios, deginančios ir šviesančios tamsoje.

Jų širdyse ir sielose sujudo

kažkas sentimentalus, ir vienas tarė:

— Juk jis žmogus!

— Taip, žmogus, kaip ir mes, — pridūrė antras.

Ir vėl jie stovėjo nekaltėdami. Aprūdiusios dviejų budelių jausmų duryš pamažu ir neдрасiai atsidarė. Jų žiauriose ir nejudančiose akyse pasirodė jausmingumo išraiška, kuri didėjo, kaip kylanti saulė sveikinanti viską, kas gyva, savo švelnumu ir šviesa. Šitą šilimą jie abu pajuto, rymodami ant šautuvų ten, prie nužudyto žmogaus, ir tai sujudino jų širdis. Viskas, ką jie buvo šičiu pridarę kas kiekvieną dieną, pasirodė jiems nepaprastai baisu jų sielose rodos kraujo ašara, spindinti kaip auksas savo skaištumu. Jų širdyse radosi neaiškūs vaizdas skaismo, nepaprasto neteisindumo, kad tiek čia: laukuose, miškuose, pievose, grioviuose ir keliuose pralieta kraujo. Vežimų ratai, arklių kanopos, durtuvai, kardai, šautuvų tūtos ir jų pačių rankos buvo kruvinos. Jie juk juos nužudė, ir nesvarbu kaip: iš toli, ar iš arti, ar jie paprastai buvo nudurti durtuvais, ar nuvožta jiems makaulės šautu-

vų buožėmis, ar pastatyti prieš lentos ir sušaudyti, ar pakarti medžio viršūnėjų jų pačių diržais, ar sumindžioti baltais taip, kad purvyne iš jų beliko vien tik kruvina mėsos tešla.

Visa tai atsiminus juos ėmė piauti kankinimasis, kuris žiūrėjo į jų veidus saulės akimis, o kandžiojo juos atspusiais dideliais dantimis taip, kad jie buvo gatavi bliauti, kaip galvijai, šaukti, lyg gyvi draskomi.

Atkreipdamas liūdnas akis į lavoną, vienas jų pratarė lėtai:

— Jis turi tėvą!

— Ir motiną, — pridūrė antras.

Tai palietė juos taip iš arti, jog abu jautėsi patys gulį ten ant žemės, lavono vietoj, su pramūtomis galvomis ir su arklių kanopų žymėmis jų išdraikytose smegenyse.

Taip jie stovėjo, tarytum liūdni garbės sargyboj stovį, prie lavono žmogaus, kurį nužudė ką tik išlėkusi gal iš jų pačių katro šautuvo kulka, iššauta kliudys nekludys į atakuojamą priešų kovos grandinę.

Staiga vienas pastebėjo atmerkias negyvėlio akis, jos buvo baltos ir be išraiškos, lyg būtų

prisiuskusios blogai išspirgintų taukų. Jisai atsiklaupė ir rūpestingai jas užspaudė, iš jo akių nuredėjo ašara ant kruvino, kaip ledas šalto, nužudytojo veido.

Taip jie ten stovėjo, smakrus parėmę šaltomis šautuvų buožėmis, ir nepamatė priešų žvalgų būrio, žvalgai šliaužė išmiško vieškelio link. Priešai matė du stovinčius ant kelio ir slėpėsi griovyje, manydami, kad juos pastebėjo. Bet apsižiūrėję ir matydami priešus stovint ir visą lavką nejudant, jie iškišo iš griovio galvas ir ėmė kiek slėpdamies juos stebėti.

Tie stovėjo kaip stovėję.

Tada žvalgai šliaužė pilvais prie jų ir, nenukreipdami akių nuo kelio, pamažu prisirtino.

Bet stovintieji dar jų nepastebėjo. Priešai prisirtino grioviu ligi patogiausio atstumo šauti, prisidėjo prie pečių šautuvus, ir sugriaudė penki šeši šuviai pataikė į stovinčius.

Jie krito aukštieninki negyvi į keliūdulkės šalia lavono.

Vertė J. Butėnas.

NEPR. LIETUVA NAUJAS AUSTRIJOS PASIUN- TINYS LIETUVAI

Siomis dienomis į Kauną buvo atvykęs ir įteikė p. Valstybės Prezidentui savo įgaliojimus naujas Austrijos įgaliotas ministras Lietuvai p. dr. F. Frank. Naujas pasiuntinys yra podraug Austrijos atstovu Vokietijai ir Danijai ir nuolat gyvena Berlyne.

AUGA PENSIJŲ FONDO LĖŠOS

Valstybės tarnautojų esama Lietuvoje apie 25.000. Senatvės, ligos ir nelaimingais atsitikimais jiems aprūpinti yra įsteigtas pensijų ir pašalpų fondas. Jam valstybė jokių lėšų neduoda, bet jas sudeda patys tarnautojai, mokėdami po 6 % savo algos. Per metus jie sudeda pusseptino milijono litų, tuo tarpu pensijų ir pašalpų kasmet išduodama apie 3 milijonus litų. Tokiu būdu fondas kas metai padidėja pusketvirtu milijono litų. Pradėjęs veikti 1926 m. rudenį jis ligi šiol sutalpė 17 su viršum milijonų litų. Valstybės išdas pensijomis aprūpina tik: Lietuvos karo, rusų kariuomenės invalidus ir pasižymėjusius asmenis, kasmet išmokėdamas per 812.000 litų. Iš tos sumos Lietuvos karo invalidams tenka per 378.000 lit., rusų kariuomenės — 226.000 lit. ir pasižymėjusiems asmenims — 208.000 lit.

OKUP. LIETUVA BEDARBIUS SMILTYNAIS SELPIA

Vilniaus miesto magistratas (valdyba) sugalvojo savotišką bedarbiams šelpti būdą. Bedarbiams, reikalingiems pašalpos, vietoj ligi šiol skirtos pašalpos pinigais ar viešaisiais darbais, išnuomos po 200 — 300 ketv. metrų žemės ties kareivinėm. Bedarbiai, magistrato manymu, turėsią darbo ir iš to galėsią gyventi, o už nuomą atsilyginsią savo „ūkio gaminiais“. Netenka aiškinti, kokį didelį pasipikitinimą Vilniaus bedarbius sukėlė toks magistrato nutarimas.

ŽUVŲ LIETUS

Iš mažens esam įpratę į lietuvių kraštą ar krušą, nes tai mūsų krašte yra paprastas gamtos reiškinys. Bet yra kraštų, šiaurės Afrikos dykumose, kur niekad nelyja, arba tik vieną kartą per kelias dešimtis metų. Tų vietų gyventojai negrai pasakojimus apie krintantį iš dangaus vandens laiką prasimanymais ir pasakomis.

Panašiai manom ir mes, jei girsim pasakojimus apie keistus lietus, kai iš dangaus krinta ne tik vanduo, bet ir kitoki daiktai.

1870 m., prancūzų vokiečių karo metu, Olandijos sostinėj Haagoj lijo raudonas, lyg kruvinas, lietus. Žmonės labai išsigando ir tai laikė piktu ženklų. Mokslininkams to lietaus vandenį ištyrus, pasirodė, kad lietaus vanduo yra pilnas mažų mikroskopiskų raudonų gyvūnelių, kurie vandenį ir nudažė. Panašus lietus buvo matomas, kaip pasakojama senose raštuose, Paryžiuj 1582 m. Juodas, lyg rašalinis, lietus lijo Kanadoj, Montrealio mieste, 1918 m. lapkričio mėn. 9 d. Anglijoj, Kento apskrity, kartą lijo mažais jūrų vėžiais, kurių nukrito daug tūkstančių.

Iš pradžių žmonės buvo labai nusigandę, bet paskiau įdrasėjo, rinko vėžius ir juos gardžiuodami mėsai valgė. 1917 m. pabaigoj smarki viesula su lietuvių išlijo Hendono apskrity daugybę jaunu, mažų ungurių. Vienas metraštininkas pasakoja, kad 1761 m. Anglijoj lijo žuvis. Esą, vienas žmogus pastatęs lauke kibirą ir, nustojus lyti, rado jame 200 žuvelių! 1861 m., netoli Singapuro miesto, Malajų pusiasaly per lietuvių paliję varlėmis.

Kai kurios žuvis svėrė lig dvių kilogramų! XVII a. Norvegijoje, Bergeno mieste, lijo gyvomis žiurkėmis, o Lenkijoje kartą paliję varlėmis, kurių nukritę tiek daug, kad jų pilna buvę žemė ir ant namų stogų. Prieš porą metų Indijoje, Kalkutos mieste, audros metu, vidury didžiausios gatvės staiga nukrito didžiulis medis, kurio šakose raitėsi keturios gyvos nuodingos gyvatės.

Sių keistų reiškinų priežastis mokslininkams pavyko išaiškinti. Būtent, kiekvienam teko matyti, kai kieme ar laukuose staiga ima sukintis maža viesula ir kelti į viršų lengvus daiktus, kuriuos iškelia gana aukštai. Bet kai kada pakyla milžiniško didumo ir stiprumo viesulos. Jos savo kely griauna namus, rauna medžius, kelia vandenį lig debesų. Todėl pasitaiko, kad kilusi jūroj ar ežere viesula paima į savo sukurį daug vandens su visomis žuvisimis ir kitais gyvais daiktais ir juos nuneša labai toli. Tada nustebę tų vietų žmonės mato žuvis, varliū ar kitą kurį keistą lietuvi. Atsitinka, kad Saharos dykumoj susidariusi viesula perneša per Viduržemio jūrą begales smulkaus dykumų smėlio į Europą, kur tokiais atvejais lyja purvinas, geltonas lietus. Ir mūsų seneliai pasakoja apie tokius nustabius lietus.

SVARBU LIETUVIAMS
LIETUVOS KONSULATAS
PERSIKELIŲ I NAUJA BUTA
DABAR REIKIA KREIPTIS;
CALE MONTEVIDEO 1865,
NETOLI RETIRO TIK PUSAN-
TROS KVADROS NUO I. N. ALEM.

Diplomuotas Siuvejas
J. KOREIVA
calle Garibaldi 1319 (Boca)

Restoranas — Valgykla
VI. KULIKAUSKO
calle Australia 900 (Boca)

Batų Dirbtuve ir Parduove
JONO LESČIUKAIČIO
c. La Plata 218 (Isla Maciel)

Vyrų ir Moterų Kirpykla
Taip pat galima gauti įvairių lietuviškų knygų ir laiškų su eilėmis:
C. Suarez 1180 (Boca)

Vyrų ir Moterų Kirpykla
JURGIO STRAUSMANO
c. Benito Juarez 2290, V. Dev.

FOTOGRAFIA "BELLAS ARTES"
DOMINGO EPIFANI
Visi lietuvai pas mus fotografuojasi.
Daromi paveikslai visokiomis spalvomis Darbas puikus.
Tuzinas pav. kainuoja nuo \$ 3.95
MITRE 434 **AVELLANEDA**
Paskui mus nuosavame name greta Banco de Avelaneda.

Fotografija
"Ideales"
Calle **RIOJA 2068**
Parque Patricois
U. T. 61 - 0877
Seniausia ir viena iš geriausių „Parque Patricois“ fotografijų IKURTA 1903 METAIS.
UŽ KIEKVIENĄ TUZINĄ NUOTRAUKŲ DOVANOJAME VIENĄ PADIDINTĄ PAVEIKSLĄ

CLINICA MEDICA CONGRESO
Vienas kvadras nuo P. Congreso
U. T. 38 Mayo 4264
c. CEVALLOS 229 **Buenos Aires**
Istaiga specialiai parengta gydymui
Blenoragijos
Pavirsutinės ir kroniškos ligos gydomos vokiečių metodais.
SIFILIS (606 - 914), odos, kraujo ligos
APZIUREJIMAS VELTUI
SPECIALISTAI LIGŲ: MOTERŲ, PLAUCIŲ, ŠIRDIES, SKILVIO, KEPENŲ IR NERVŲ. Spinduliai X. Analizija.
Darbo valandos nuo 9—12, nuo 15—21; šventadieniais nuo 9 iki 12. Patarnavimas naktimis ir į namus.

B DOMES
Naudokites proga
Laivakortės parduodams pigiausia visokios konkurencijos. Pigus, subus ir sąžiningas persiuntimas pinigų telegrafu.
tik **1 50** %
BANCO CENTRAL EUROPEO
SAN MARTIN 469 BUENOS AIRES

„Dr. KOVACS“ CLINICA MEDICO HUNGARO - ARGENTINA
BRASIL 869 trys kvadrai nuo Plaza Constitución **BUENOS AIRES**
Direktorius: **Dr. S. Scavone**, buvęs garsaus profesoriaus **Dr. Baliña** pagalbinis medikas
VISU LIGU HOSPITALĖ
VIDURIŲ — MOTERŲ — VENEROS BENDRA CHIRURGIJA
ODOS NIEŽAI - SUNVOTES -606 SIFILIS 914 - BLENORAGIJA
EKZEMA - DEMES
Pavojingos, kroniškos ligos išgydoma greit moderniškom priemonėm. Atgaivinamas lyties nusilpimas.
Dr. v. nuo 4 iki 9 v. p. p.; šventadieniais nuo 9 iki 12 v.

Europietė
Akušėrė
FILAMENA BENES-BILEK
Diplomuota Pragoje
Specialistė visų moteriškų ligų.
Sekmdieniais ir šventadieniais: priima nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.
Taip pat priima į namus ligonius. Moterys prižiūrimos pavyzdinčiai. Kainos žemos.
Santiago del Estero 1333,
1-as aukštas
U. T. 23, B. Orden 3389

Pirma Lietuvių
Klinika
Direktorius: **Dr. Alperavicius** diplomuotas Rusijoje ir Argentinoj
VENERINES IR MOTERŲ
Persvietimas X, Ultravioletas ir Diatermija.
AGUERO 477, Buenos Aires
Nuo 15—18 v., sekmdieniais 9—11

GERAI ŽINOTI KAD
ANTANAS SMULKEVICIUS atidarė vyrų ir moterų rūbų **SIUVYKLA**
Darbas atliekams švariai, sulyg paskutinės mados. Propagandos dėlei iki š. m. lapkričio 1 d. už pasiuvimą kostiumo tik 25 pesai. **NEPRALEISKITE PROGOS!** Didelis pasirinkimas angliškių medžiagų. Užeikite persitikrinti.
c. SUAREZ 1180 kėmp. gatvės PATRICIOS (Boca).

Sveikatos šaltinis geri-dantys!
DANTU KLINIKA
MODELO
Direktorius **Dr. Muchnik**
Santa Fe 3311, Bs. Aires

Geriausias namų draugas, tai geras muzikos irankis, Tokių irankių, k. a. gitarų, mandalynų ir balalaidų galima užsisakyti lietuviškos muzikos irankių dirbtuvėj. Darbas atliekams sąžiningai greitai ir pigiai. Nepraleiskit progos Kreiptis:
A. Sajauskas ir K. Runimas,
c. ALVAREZ 738, Capital.

„VILIJA“
Didžiausia Soferių-Mekanikų Mokykla P. Amerikoje

KURSAS \$ 75. **KURSAS \$ 75.**
Isteigta 1901 m. Federalės valdžios autorizuota visai Argentinai. Pakeiskite savo užsiemimą, o uždirbsite 100% daugiau prie lengvo ir pastovaus darbo. Mokykla „Vilija“ išmokins Jus valdyti ir taisyti visų rūšių automobilius; išmokins autogeniškok suliejimo ir visų automobilių reparacijų. Baigęs kursą kiekvienas mokinsys gauna **SOFERIO DIPLOMA**, kad tuoj galėtų pradėti dirbti naujoje srity. Mokinių depozicijoj yra motorinis tekėlas. Kviečiame aplankyti mūsų mokyklą, tas jums nieko nekainuos, o pamatysite motorus pilnoj eigoj. Galima davežuoti Anglo-Argentino tramvajais nr.: 31, 34, 35, 36, 38, 68 ir 90 ir La Croze nr. 1, 2, 4, 11 ir 12. Omnibusas nr. 35 išRetiro. **O. SMITAS**
Obligado 2545 - 47, Belgrano (aukštuma Cabildo 2500) Bs.As.

TELEGRAFINĖS
Pinigų Perlaidos **1 30**
Lietuvon tik
LAIVAKORTĖS
Pigiausiomis Kainomis tik Istaigoje
MEDDA LTDA, Lietuvių Skyrius
Sociedad Marjtima & Comercial
SARMIENTO 402 **BUENOS AIRES**

Pirma lietuvių soferių mokykla
Garantuoju Tamstai pilna pasisėkima, nepasiekus gražinusių pinigų.
Geriausias salygos tik pas mane. Kainos labai nupigintos ir dideli palengvinimai ismokejime. Išmėgink savo gabumus!
EUGENIO CORDIER
PASIRUOSK ATEINANCIAM PAVASARIUI!
VIEYTES 1739 (Pte. Barracas) U. T. 21 - 0265

Kambariai šeimynoms ir lovos pavieniams \$ 1.
Karštos ir šaltos vonios. Rusų ir Vokiečių virtuvė. Specialės maudyklės svečiams nakvojantiems. **PASTABA:** Taipgi ir svečiai negyvenanti karštas vonias gali gauti po 80 centų.
U. T. 31, Retiro 0589

ŠOKIAI kas šeštadienis

LIETUVISKAS VIESBUTIS. — HOTEL RESTAURANT

"RIGA"

25 DE MAYO 674 - 676, BUENOS AIRES

nuo 8 valandos vakaro
iki 1 valandai nakties

ir sekmadienis

Salonai ir kabinetai puotoms ir vestuvėms, Kiekviena diena operų koncertai ir lietuviška liaudies muzika.

EDUARDO HOFFMANN

nuo 3 valandos iki 1 valandai nakties. Kas sekmadieni dvi premijos. Ieįjimas veltui.

Dr. N. RAPOPORT

Specialistas ir Sefas Ligoninės EZRA. Venerines ligos, Odos, Sifilio ir Vidurinių ligų. Gydoma Elektra.
Priem. Val.: nuo 14 iki 20
Kalba rusiškai ir supranta kitomis slavų kalbomis.
SARMIENTO 2528
U. T. 47, Cuyo 4925

LIETUVISKAS VIESBUTIS IR RESTORANAS NAUJAS INTERNACIONALAS

L. N. Alem 1054-54

Patogi vieta šeimynoms ir pavieniams. Turtingas įvairių dešrų ir likerio pasirinkimas. Erdvūs ir švarūs kambariai šeimynoms tik 2 p., lovos nuo 80 c. iki 1 p. Šis namas randasi 3 kvadros nuo Retiro. Kalba lietuviškai.
TAKARI & KARVARO.

Dr. N. V. MILOSLAVICH

Chirurgas, Gydytojas Ligoninės
RAWSON
Odos, Venerinių ir Šlapumo. Kasdien nuo 3 v. iki 7 v. p.p., sekmadieniais ir šventadieniais nuo 8 valandos iki 10 val. ryto.
LAVALLA 310, Bs. Aires
Kalba vokiškai ir ispaniškai.

Aptieka Laboratorija

„Dr. RIEZNIK“
Asmeniškai priiminėja patasi savininkas Dr. Enr. M. RIEZNIK. Įvairūs farmaciniai produktai, gimdymo dozės, mediciniškos žolės, analizai, sterilizacijos, optikos įrankiai, fotogr. aparatai Kodak, kvepalai. Kainos pigios. Kreipkitės, būst patenkinti.
Kalba rusiškai.
Patarimai duodami veltui.
San Juan 1300,
kmp. S. del Estero
U. T. (23) B. Orden 3345

DANTŲ KONSULTORIJOS

CASTRO - BARROS 1794

Darbo valandos: Pirmadienį, Trečiadienį ir Penktadienį nuo 3 iki 8.

Danties ištraukimas be skausmo \$ 2. Dantys sudedami ir sutaisomi prieinama kaina.

ANDALGALA 2540

(Mataderos, aukštuma Avenida Chicago 6900).
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais nuo 3—8

INSTITUTO DE CLINICA Y CIRUJIA

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų gerklės ir nosies. Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. Gydo kiekvienos ligos specialistas. Peršvietimas rengenio spinduliais ir determia.
Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.
Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai: 12,38,48,84.

CHILE 1228

BUENOS AIRES

Direktorius: **Dr. SCHAVELZON**
Gefė kliniko prie ligoninės Muñiz. Už apžiūrėjimą 5 pesai.

Dr. ELIAS GALANTE

Specialistas
Hospitales ARGERICH
D-jos "Lietuva" Medikas
PINZON 425
I aukštas (Boka)
U. T. 3064 - Barracas
Klinika Nosies, Ausų Gerklės
Sifilio — 914

Dr. GERSUNOVAS

Kalba rusiškai ir lenkiškai
Gydo viduriu, veneros: sifili, triperi ir moterų ligas. Darbininkam kainos prieinamos. Priimu nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. vakaro.
Sarmiento 2521, Buenos Aires
U. T. 47, Cuyo 4925

SKAITYK IR PLATYK
"A. L. BALS"

PRASO PASALINTI SVE-TIMSALIUS

Pienininkų ir kontrolasistentų sąjunga kreipėsi į žemės ūkio ministeriją, prašydama galimai greičiau atleisti iš tarnybos visus svetimšalius pienininkus ir kontrolasientus. Be to, sąjunga prašė sutvarkyti pienininkams atlyginimą.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Jonui Navickui, antraša pakeitėm, užlinkėjimus "A. L. Balsui" ačiu.

P. Lingauskui an traša pakeitėm.

Viktorui Kaitliui, tamstai savitrašį siunčiam jai tamsta negauni teiraukis pašte.

Jurgiui Šiamui, tamstos draugo antraša prisijusim atsikrai.

Julija Mačiulytei, pinigų gavom, ačiu. savitrašti siunčiam.

LIETUVYS PAS LITUVI

Dionyzas Zvirzginas. Šiuva vyrams ir moterims kostiams kreipitės e. Oro 2518.

RUKYKITE

EGIPTISKUS CIGARETUS

BIS

po 20, 30 ir 40 centavų.

TIK RUKYDAMI CIGARETUS

"BIS"

APSAUGOSITE SAVE NUO KO

DRAUGIJOS PRANEŠIMAS

Norintieji gauti fotografijų iš popiečio d-jos "Lietuva" penkiu metų sukaktuvių paminėjimo, prašau kreiptis "Balso" redakcijon. Suarez 1182, Boca. Nes bus daromos tik po užsakymu.
Draugijos Valdyba.

JAI ESI TAUTIETIS

"LIETUVYS"

SKITYK PATSAI IR KITAM

DUKI SKAITYTI "A. L. BALS" SA". NES TIK JIS YRA TAUTISKOS MINTIES SAVAITRAŠTUS.